

GAZETA

GIEŁDOWA I LOSOWA

tygodnik finansowo-giełdowy i gospodarczy
wychodzi co robota

TANI KREDYT

Rozważania teoretyczne na temat: kiedy stopa procentowa się obniża? — mogą być użyte i są istotnie używane do celów praktycznych. Z tego, jak jest, wysuwa się wskazówkę, jak czyścić trzeba. Ze stwierdzenia warunków, jakie w rzeczywistości pociągają za sobą zniżkę stopy procentowej, wnosi się logicznie, że ze stworzenia takich samych warunków osiągnęłoby się taki sam skutek. Kiedy zaś nastęrcza się pytanie, jakie to są owe warunki, w których stopa procentowa tanieje, odpowiedź może być tylko jedna: w takich samych, w jakich tanieje wszelki towar.

Rzecz osobliwa, że, gdy nie ma zgody co do warunków, w których musi pieniąż potanieć, zachodzi zgoda zupełna co do warunków, zmuszających do potanienia towarów. Wiadomo, że towar tanieje wtedy, gdy podaż przewyższa popyt. Wynika z tego, że sprawa powinna zachodzić tak samo w stosunku do stopy procentowej: pieniąż tanieje wtedy, gdy jest obfity, to znaczy, gdy ofiarowany jest w większej ilości po pewnej, określonej stopie, niż może być po tejże stopie użyty.

Wynika z powyższego wskazanie praktyczne, że, gdy chce się obniżyć stopę procentową, należy pomnożyć ilość rozporządzalnych kapitałów. Można by to samo osiągnąć przez zmniejszenie popytu na kapitały, ale, oczywiście, ta droga nie prowadziłaby do poprawy gospodarczej, lecz do zastoju.

Powyższy wniosek wydaje się prostym i nieodpartym. Wskazówki praktyczne jednak, z niego płynące, bywają rzadko stosowane. Jeśli łatwo i jasno płyną one z prostego i jasnego wniosku o konieczności obfitej gotówki, gdy stopa procentowa ma być tania, to środki, za pomocą których obfitość taką uzyskać można, nie są ani jasne, ani proste, ani łatwe. Jak uczynić, aby w kraju o skąpych kapitałach nagromadziło się ich więcej, jest, przeciwnie, przed-

sięwzięciem niezmiernie trudnym.

Dlatego polityka pieniężna, która zmierza do obniżenia ceny kredytu, chwytą się środka, który nie wymaga ani przygotowań teoretycznych, ani złożonych a trudnych poczynań, — stosuje, mianowicie, przymusową reglamentację. Nakazuje po prostu instytucjom finansowym obniżyć odsetki, bonifikowane od wkładów, oraz odsetki, liczone od udzielonych kredytów.

Obniżka taka posiada jednak zasięg ograniczony. Po pierwsze, działa ona tylko w obrębie t. zw. rynku zorganizowanego, czyli w instytucjach bankowych większych i mniejszych, nie rozciąga się zaś na rynek prywatny, pozabankowy. Po drugie — i to jest najważniejsze — kapitałów od niej przybywa, podaży ich nie zwiększa, kredyt nie staje się łatwiejszy i przystępniejszy. Wszelkie sugestje, mające na celu ułatwienie i uprzywilejowanie kredytu, pewne jego rozszerzenie, piętnowane jest wtedy jako eksperymentowanie, nawoływanie do inflacji, do „nawolania z próżnego“.

Widzimy zatem, że istnieją 2 sposoby tworzenia taniego pieniądza: jeden to metoda pieniądza obfitego, drugi to jego reglamentacja przymusowa.

Pierwszy stosowany jest np. w Stanach Zjedn. Tam puszczone zostało koło rozpędowe nadzwyczajnych budżetów deficy-

towych, pokrywanych przez emisje państwowe. Dług państwowy rośnie tam w tempie zawrotnym, jednocześnie zaś suma wkładów w instytucjach finansowych zwiększa się w stopniu takim samym. Obfitość pieniądza jest tak wielka, że od wkładów wielkie banki wcale nie bonifikują procentów, a stopa procentowa od krótkoterminowych bonów skarbowych nie przekracza 1/2% w stosunku rocznym, zaś od obligacji długoterminowych waha się około 3

Drugi sposób — bezpośredniej reglamentacji stosowany jest, jak wiemy, w Polsce. Obniżony został poziom stopy dyskontowej i lombardowej w instytucji emisyjnej, regulowana jest stopa, bonifikowana od władów w bankach, kasach oszczędności i spółdzielniach kredytowych, oraz stopa, obliczana od udzielanych kredytów. Ale, rzecz prosta, suma ofiarowanych kredytów od tego się nie powiększyła, i utyskiwania na ubóstwo kapitałów nie zmniejszały.

Istnieje jednak jeszcze i trzecia metoda polityki pieniężnej. Jest nią połączenie dwóch pierwszych. Widzimy zastosowanie jej w Niemczech. Z jednej strony, mianowicie, intensywnie prowadzona jest akcja obfitego pieniądza za pomocą mniej więcej tych samych sposobów, tylko bardziej wysiłonych, co w Stanach Zjedn., z drugiej — wy-

wierany jest przez rząd nacisk reglamentacyjny.

Sposoby te, jak powiedzieliśmy, bardziej wysiłone są w Niemczech, niż w Ameryce, ponieważ zasób kapitałów niemieckich jest bez porównania mniejszy, natomiast rozmiar robót publicznych i zbrojeń stosunkowo o wiele większy. Dlatego też spadek stopy procentowej nie mógłby być sam przez się tak znaczny, jak w Stanach Zjedn., gdyż niemal wszystkie zasoby użytkowane są bezpośrednio przez państwo dla jego celów. Stąd obniżenie stopy procentowej, choć samorzutne, zostaje jednak „wspomagane“ przez ingerencję czynników państwowych.

Dla ilustracji powyższego obrazu weźmy przykład z ostatnich zmian, zaszytych na niemieckim rynku pieniężnym. W tych dniach obniżona została prywatna stopa dyskontowa z 3 do 2 7/8%. Stało się to pod wpływem nacisku zgóry. Nie była zmiana ta w danej chwili usprawiedliwiona stanem rynku, ale nastąpiła dla ułatwienia państwu lokowania „weksli pracy“ — rozmaitego rodzaju „Reichswchsel“ i „Reichsschatzanweisungen“. Te ostatnie nie są wprowadzone do dyskontowania po stopie prywatnej, ale wywiera ona na ich oprocentowanie wpływ natychmiastowy. Istotnie stawki od tych „Anweisungen“, nie mających stałego oprocentowania, obniżone zostały o 1/8% (stawki te zależnie od terminu są rozmaite) zaś kurs „Anweisungen“ o stałym oprocentowaniu odpowiednio został podwyższony.

Która z powyższych trzech metod może być w danym kraju użyta, zależy od warunków różnorodnych: od struktury gospodarczej i politycznej kraju, od układu stosunków w danej chwili, od poglądów ogólnych, zasadniczych, którym hołdują czynniki miarodajne, od ich umiejętności i trafności sądu. Gotowej recepty dla wszystkich i w każdym wypadku — niema.

T. L.

Bilans Banku Polskiego

za II dekadę maja 1936 r.

W drugiej dekadzie maja zapas złota powiększył się o 0.2 milj. zł. do 381.6 milj. zł., natomiast stan pieniądzy zagranicznych i dewiz obniżył się o 8,8 milj. zł. do 6.9 milj. zł.

Suma wykorzystanych kredytów wzrosła o 3.3 milj. zł. do 817.4 milj. zł. przyczem portfel wekslowy powiększył się o 4.9 milj. zł. do 656.7 milj. zł. i stan pożyczek zabezpieczonych zastawami zwiększył się o 6.8 milj. zł. do 106.6 milj. zł., natomiast portfel zdyskontowanych biletów skarbowych odniżył się o 8.3 milj. zł. do 54.1 milj. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu wzrósł o 15.7 milj. zł. do 46.7 milj. zł.

Pozycje „inne aktywa“ i „inne pasywa“ uległy spadkowi, pierwsza o 12.2 milj. zł. do 222.9 milj. zł., druga zaś o 0,9 milj. zł. do 325.1 milj. zł.

Obieg biletów bankowych, w wyniku wyżej omówionych zmian, obniżył się o 9.4 milj. zł. do 1.000.8 milj. zł.

Pokrycie złotem wynosi 34.65%, przekraczając normę statutową o bezmała 5 punktów.

Stopa dyskontowa 5%, od pożyczek zastawowych 6%.

Położenie gospodarcze Polski w marcu 1936 r.

w oświetleniu Banku Gospodarstwa Krajowego

Charakterystyka ogólna.

Ruch zwykły produkcji przemysłowej, który częściowo rozpoczął się już w końcu lutego, wystąpił wyraźniej w marcu, obejmując przedewszystkiem przemysły inwestycyjne. Niekorzystny wpływ na rozwój wytwórczości w niektórych gałęziach wywierały zatargi o płace i strajki robotnicze na tle ekonomicznym, które m. in. spowodowały przejściowe unieruchomienie fabryk największego ośrodka włókienniczego w pierwszej połowie marca. Po likwidacji strajku przemysł włókienniczy okręgu łódzkiego przystąpił w drugiej połowie miesiąca do silnie wzmożonej produkcji sezonowej. W górnictwie węglowym nastąpił spadek zatrudnienia ze względu na zwykle w tej porze roku zmniejszenie zbytu węgla dla celów opałowych oraz zapasy wywołane przez ograniczone zapotrzebowanie w czasie ciepłej zimy. Eksport węgla był w marcu niższy niż przed rokiem. Również przemysł naftowy pracował mniej intensywnie, zbyt przetworów naftowych zwiększył się jednak w porównaniu z rokiem ubiegłym.

O ile w dziedzinie produkcji przemysłowej okres sprawozdawczy przyniósł oznaki dalszego, chociaż powolnego poprawienia, to na rynku pieniężnym wystąpiły objawy niepomyślne, mające swe źródło w zaniepokojeniu, wywołanem wydarzeniami politycznymi w Europie oraz zaostrzeniem się sytuacji niektórych walut zagranicznych. Pod wpływem tych niepokojów wzmożła się tezauryzacja monet złotych i walut. Tendencje te, w połączeniu ze zwiększonym zapotrzebowaniem środków o obrotowych na cele produkcji przemysłowej oraz na rozpoczęcie sezonu budowlanego inwestycyjnego, zahamowały przyrost wkładów, a częściowo spowodowały ich odpływ z niektórych instytucji finansowych. Równocześnie wystąpił pod koniec marca na giełdach spadek obrotów papierami procentowymi oraz zniżka kursów. Wzmoczone zakupy złota i walut dla celów tezauryzacyjnych, podsycane przez spekulację, groziły nadmiernym osłabieniem rezerw kruszcowo-dewizowych Banku Polskiego oraz wycofaniem z obrotu gospodarczego większych kapitałów. W tych warunkach Rząd widział się zmuszony do wprowadzenia w końcu kwietnia kontroli nad obrotem pieniężnym z zagranicą oraz obrotem zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi. Zarządzenia te, jako wyraz dążności do utrzymania stałości kursu waluty polskiej spotkały się z przychylną oceną i przyczyniły się do uspokojenia na rynku pieniężnym w Polsce.

Jako korzystne zjawisko w dziale rozwoju stosunków finansowych w okresie sprawozdawczym podkreślić należy pomyślne wyniki gospodarki budżetowej Państwa, w marcu, który został zamknięty faktyczną nadwyżką dochodów nad wydatkami.

Rynek Pieniężny.

Pieniądz i kredyt. Na sytuacji na międzynarodowych rynkach pieniężnych, zwłaszcza na rynku francuskim, niekorzystny wpływ wywierały wypadki polityczne. Z walut europejskich zniżkę kursów wykazały waluty bloku złotego oraz waluta włoska. Znacznie mocniej natomiast były notowane dolar amerykański i funt angielski. W handlu terminowym dewizami na rynku londyńskim zwiększyło się disagio szeregu walut w stosunku do funta, podnosząc się m. in. dla dewizy francuskiej przy transakcjach trzymiesięcznych z 2,25% na początku do 5,15% na ultimo marca. Różnica ta przy dewizie szwajcarskiej zwiększyła się w marcu z 0,85% do 2% i holenderskiej z 0,7% do 1,15%. W kwietniu różnica w stosunku do funta nieco zmalała. Największe disagio na rynku londyńskim dochodzące zarówno w marcu jak i w kwietniu przy transakcjach trzymiesięcznych do 9%, wykazywała waluta hiszpańska pod wpływem wewnętrznych niepokojów politycznych w tym kraju.

Odpływ kapitałów i złota z Francji przybrał większe rozmiary w drugiej połowie marca i kierował się do Londynu i New Yorku, przyczyniając się do poprawy płynności rynków pieniężnych w tych krajach. Odpływ złota z Francji znalazł częściową rekompensatę w napływie sum z kredytu angielskiego w wysokości 40 mil. £ czyli około 3 milj. fr. Wobec silniejszego odpływu kruszcza, zwłaszcza w końcu miesiąca Bank Francuski podniósł z dniem 27 marca stopę dyskontową z 3½% do 5%. Wskutek tego cena pieniądza dziennego i dyskonta prywatnego wzrosła do 3¼% wzgl. do 5%. Na rynku londyńskim po przejściowym naprężeniu na początku miesiąca sprawozdawczego panowała duża płynność przy utrzymanych stawkach pieniądza. Również rynek nowojorski pozostał płynny, a stopy procentowe utrzymywały się na poprzednim niskim poziomie.

W Polsce położenie na rynku pieniężnym kształtowało się pomyślnie na początku marca. W następnych jednak tygodniach niepokojące wydarzenia polityczne na terenie między-

narodowym oraz pogorszenie się sytuacji walut bloku złotego, a zwłaszcza francuskiego, wywoływały pewne nastroje zaniepokojenia, pod wpływem których przybrały ponownie na sile dążności tezauryzacyjne monet złotych i niektórych walut. Ceny monet złotych, dolarowych i rublowych, wskutek tego zwiększyły się. Procesy te jednak tylko częściowo wpłynęły niekorzystnie na ruch wkładów, które zmniejszyły się tylko w niektórych instytucjach finansowych. W komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach kredytowych stan wkładów został utrzymany. Większe zapotrzebowanie pieniężne było w dużej mierze wywołane mobilizowaniem gotówki w związku ze świętami Wielkanocnymi oraz na cele rozpoczynającego się sezonu budowlanego i wzrastającej produkcji przemysłowej.

Gałęzie przemysłowe, które wkroczyły w okres wzmożonej produkcji sezonowej, objawiały większy popyt na kredyt. Banki jednak ze względu na stan wkładów nie zwiększały swej działalności kredytowej. Również na rynku pozabankowym transakcje kredytowe były mniejsze.

Banki Państwowe.

W Banku Gospodarstwa Krajowego nastąpił w marcu wzrost wkładów o 1,6 mil. do 273,0 mil. zł. Wzrost ten spowodowany został zwiększeniem się wkładów terminowych o 10,2 mil. do 85,6 mil. zł. i różnyh sald kredytowych o 4,1 mil. do 14,0 mil. zł., co z nadwyżką wyrównało spadek wkładów à vista o 12,7 mil. do 173,4 mil. zł. Stan rachunków banków obniżył się o 12,2 mil. do 32,0 mil. zł. Redyskonto weksli nieco się podniosło, o 1,9 mil. zł. do 31,7 mil. zł.

Waktywach ogólny stan kredytów podniósł się o 1,4 mil. do 289,8 mil. zł. Portfel weksli zdyskontowanych zmniejszył się dość silnie, bo o 8,5 mil. do 87,1 mil. zł. W mniejszym stopniu, o 0,6 mil., spadły pożyczki terminowe i wynosiły 34,9 mil. zł. Wzrost natomiast wykazały należności z układów konwersyjnych o 0,8 mil. do 26,0 mil. zł. i salda debetowe na rachunkach bieżących o 9,6 mil. do 141,8 mil. zł. Kredyty gotówkowe długoterminowe nieznacznie się zwiększyły, o 0,3 mil. do 178,4 mil. zł. Stan pożyczek

w listach zastawnych i obligacjach pozostał bez zmiany w wysokości 817,0 mil. zł. W dziale operacji ze Skarbem Państwa pożyczki budowlane wzrosły o 0,4 mil. do 363,6 mil. zł. Suma bilansowa zwiększyła się w marcu o 14,8 mil. do 2.249,1 mil. zł.

Państwowy Bank Rolny wykazał w bilansie netto na koniec 1935 r. łączny stan wkładów w wysokości 113,2 mil. zł. Redyskonto weksli i akceptów Banku Akceptacyjnego wynosiło 179,7 mil. zł. Stan terminowych lokat skarbowych wyrażał się w sumie 12,3 mil. zł. Państwowe fundusze administrowane po dokonanych odpisach, zredukowane zostały do 674,1 mil. zł. (łącznie z dotacją na rezerwę zbożową w wysokości 40 mil. zł.). Funduszom tym odpowiadają udzielone pożyczki w sumie 630,9 mil. zł., łącznie zaś z sumami wydysponowanymi z rezerwy zbożowej w wysokości 669,3 mil. zł. Ogólny stan kredytów krótko i średnioterminowych wynosił 287,9 mil. zł., z czego przypadło na dyskonto weksli 155,4 mil., na pożyczki terminowe i towarowe w rachunku otwartym 91,9 mil. zł. oraz na należności z układów konwersyjnych 39,3 mil. zł. Pożyczki amortyzacyjne gotówkowe osiągnęły 1,6 mil. zł., zaś pożyczki w listach zastawnych i obligacjach melioracyjnych wyrażają się w sumie 244,7 mil. zł. Według bilansu surowego na dzień 31 marca 1936 r. stan wkładów wynosił 108,6 mil. zł.; redyskonto weksli i akceptów Banku Akceptacyjnego 163,1 mil. zł., terminowe lokaty skarbowe — 12,3 mil. zł. Państwowe fundusze administrowane wynosiły 678,8 mil. zł., pożyczki udzielone z tych funduszy 674,3 mil. zł. (łącznie z sumami wydysponowanymi z rezerwy zbożowej). Stan kredytów krótko i średnioterminowych wynosił 282,4 mil. zł., z czego przypadło na weksle sdyskontowane 142 mil. zł., na pożyczki zabezpieczone weksłami i innymi dokumentami 89,5 mil. zł., na pożyczki towarowe 5,9 mil. zł., należności z tytułu układów konwersyjnych z rolnikami 43,8 mil. zł.

W Pocztovej Kasie Oszczędności stan wkładów oszczędnościowych był w końcu marca o 11,0 mil. zł. niższy, wynosząc 689,1 mil. zł. Wkłady na rachunkach czekowych zmniejszyły się o 9,5 mil. do 171,9 mil. zł. Po stronie czynnej bilansu ogólny stan udzielonych kredytów krótkoterminowych podniósł się o 2,5 mil. do 37,0 mil. zł. Portfel własnych papierów wartościowy skurczył się o 9,5 mil. do 629,3 mil. zł. Kasa i sumy do dyspozycji wyrażały się w kwocie 91,9 mil. zł.

W komunalnych kasach oszczędności ogólny stan wkładów w marcu utrzymał się na poziomie z miesiąca poprzedniego; wkłady oszczędnościowe nieco zmalały o 0,4 mil. do 634,0 mil. zł., natomiast wkłady na rachunkach bieżących i czekowych wzrosły o 0,5 mil. do 67,6 mil. zł.

Biuletyn Izby Przemysłowo Handlowej w Warszawie

Wyszedł z druku Nr. 4 za kwiecień 1936 r. Biuletynu Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie i zawiera treść następującą:

Plany autonomizacji portu w Gdyni — Sytuacja gospodarcza Okręgu Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie w kwietniu. — Sprawozdanie z sytuacji eksportowej. — Działalność Związku izb przemysłowo-handlowych R. P. i Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie do dnia 30 kwietnia 1936 r. — VI ogólne Zebranie Związku Izb. — Sprawy: poli-

tyki gospodarczej, skarbowe, handlu zagranicznego, traktatów handlowych, komunikacyjne, socjalne, turystyczne oraz z zakresu standaryzacji, administracji stosunków gospodarczych i słuhy zaświadczeń. — Współpraca z Izbami Handlowymi Polsko-Zagranicznymi. — Udział Izby w wykonywaniu administracji stosunków gospodarczych. — Ustalenie stanu faktycznego. — Propaganda Gospodarcza. — Prace statystyczne Izby. — Kolendarzyk posiedzeń. Dział informacyjny gospodarczych i bibliograficzny.

Z ŻYCIA SPÓŁEK AKCYJNYCH.

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Powszechnego Banku Kredytowego S. A.

Dnia 26 b. m. odbyło się pod przewodnictwem prezesa Banku, p. Władysława Długosza, XXVIII Zwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszów Powszechnego Banku Kredytowego S. A. w Warszawie.

Przed przejściem do porządku dziennego, zawiadomił zebranych p. prezes Długosz, że w roku 1936 Powszechny Bank Kredytowy obchodzi dwudziestopięcioletnie swego istnienia. Założony w r. 1911 z siedzibą we Lwowie Bank potrafił dzięki przestrzeganiu zdrowych zasad kupieckich przeżyć bez wstrząsu ciężkie lata wojny światowej i krytyczne lata powojenne. W niepodległej Polsce Bank przeniósł swą centralę do Warszawy, założył dalsze oddziały w Bielsku i Krakowie i rozszerzył znacznie zakres swej działalności.

Następnie przedłożyła Dyrekcja Banku akcjonariuszom sprawozdanie za rok 1935, w którym wskazała na rozwój w ciągu roku sprawozdawczego wszelkich dziedzin działalności bankowej jako to na zwiększenie wkładów, wzmoczenie akcji kredytowej i rozwinięcie bieżącego interesu bankowego. Bilans Banku za rok 1935 wykazuje zysk brutto w kwocie zł. 5.185.856 77, który po potrąceniu wszelkich wydatków w łącznej sumie zł. 4.555.782.70 wynosi łącznie z przeniesieniem z roku zeszłego zł. 630.074.07.

Walne Zgromadzenie akcjonariuszów Banku uchwaliło z zysku tego po zasileniu w myśl statutu kapitału zapasowego i stworzeniu specjalnej rezerwy podatkowej w kwocie zł. 120.000 wydzielić dla akcjonariuszów 5%-wą dywidendę (wobec 4% w roku ubiegłym) oraz przenieść pozostałą kwotę zł. 204.312.73 na rok przyszły.

Ustępujący w myśl statutu Banku Członkowie Rady pp. Victor Bergler, Wojciech Dziedzic, André Couin i Henry Laporte zostali ponownie wybrani na następną kadencję, podobnie jak i dotychczasowi członkowie Komisji Rewizyjnej i ich zastępcy.

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Banku Zachodniego Spółki Akcyjnej w Warszawie

Dnia 27 b. m. odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Banku Zachodniego S. A. Zebranie zagał prezes Rady książe Zdzisław Lubomirski, który następnie wybrany został na przewodniczącego.

Pan Dyrektor Aleksander Moszkowski odczytał sprawozdanie Banku, z którego wynika, że w roku ubiegłym zaznaczyła się już pewna poprawa w stosunkach gospodarczych, która jednak nie dała większych rezultatów, między innymi, wobec ostatnich komplikacji w polityce międzynarodowej.

Omawiając sytuację Banku Zachodniego, sprawozdanie wykazuje w stosunku do lat poprzednich, wzmoczoną przy jednoczesnym zachowaniu tradycyjnej ostrożnej polityki i utrzymaniu dużej płynności, działalność Banku. Rozwój Instytucji zaznaczył się m. i. uruchomieniem III Oddziału Miejskiego w Warszawie, przy ul. Bielańskiej № 18.

Ogólny obrót w roku 1935 wyniósł przeszło 2.413 milionów, to jest przeszło o pół miljarde więcej w porównaniu z rokiem ubiegłym. Oczywiście w stosunku do obrotów wzrosła również i suma bilansowa.

Walne Zgromadzenie udzieliło absolutorjum władzom Spółki, poczem przystąpiono do wyborów.

Ustępujących członków Rady: Pp.: Stanisława Fuchsa, Jerzego Komorowskiego i Michała Wawelberga, wybrano ponownie. Jako nowy członek Rady wybrany został Paweł ks. Sapieha.

Komisję Rewizyjną wybrano w poprzednim zespole.

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów T-wa „Lilpop, Rau & Loewenstein“, S. A.

Dnia 19 maja r. b. odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Towarzystwa Przemysłowego Zakładów Mechanicznych „Lilpop, Rau & Loewenstein“ S. A. Po zagajeniu obrad przez prezesa p. Andrzeja Rotwanda i wyborze jego na przewodniczącego, przedłożono akcjonariuszom sprawozdanie zarządu oraz bilans wraz z rachunkiem Zysków i Strat za r. 1935.

Jak ze sprawozdania wynika, rok 1935 upłynął pod znakiem stabilizacji produkcji na niższym poziomie, ustalonym w ostatnim kwartale 1934 r.

Podstawowy dział wagonowy był słabo zatrudniony i pomimo ożywienia produkcji w innych działach — trudno było powiększyć ogólny obrót Spółki.

Udoskonalono produkcję odlewów stalowych wysokiej wartości pod względem technicznym i osiągnięto w tej dziedzinie dalekoidące wyniki.

W dziale budowy sprężarek wykonano i zainstalowano w okresie sprawozdawczym kilka średnich zespołów i szereg pojedynczych sprężarek. Chcąc oprzeć się na najnowszych zdobyczach techniki w tym dziale, Zarząd zawarł z firmą szwedzką światowej sławy „Atlas Diesel“ umowę, na mocy której Spółka korzysta z wszystkich rysunków, kalkulacji i doświadczenia tej firmy.

Podkreślić należy zupełne opanowanie produkcji motopomp pożarniczych, które wykonywane się w dwóch wielkościach z dwutaktowym silnikiem benzynowym. Produkcja tych motopomp jest 100-procentowo krajowa i uzyskany wyrób w niczym nie ustępuje wyrobom zagranicznym. Dział turbin wodnych rozwija się pomyślnie, dając poważne zatrudnienie odlewni oraz warsztatom, posiadającym duże obrabiarki. W dziale silników wykończono pierwsze silniki 60 konne oraz pewną ilość 10 i 20 konnych.

W związku z tem w roku sprawozdawczym zawarto 4 umowy licencyjne z najpoważniejszymi firmami zagranicznymi na produkcję:

- 1) parowych wagonów motorowych,
- 2) hamulców elektromagnetycznych szynowych,
- 3) stalowych wózków jednoblokowych do wagonów osobowych,
- 4) samoczynnych sprzęgów do wagonów.

Horoskopy dalszego rozwoju działalności na r. 1936 są pomyślne. Zatrudnienie w r. 1936 zapowiada się o 50% lepiej, aniżeli w r. 1935, a także produkcja w dziale wagonowym zapowiada się bardziej równomiernie, co pozwala mieć nadzieję na lepsze wyniki w r. 1936.

Po zatwierdzeniu sprawozdania i bilansu, udzielono władzom Spółki pokwitowania poczem dokonano wyboru 3 członków Rady Nadzorczej oraz 5 członków Komisji Rewizyjnej.

Walne Zgromadzenie Towarzystwa Warszawskich Kolei Dojazdowych Sp. Akc.

Dnia 27 b. m. odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Towarzystwa Warszawskich Kolei Dojazdowych pod przewodnictwem ks. Stefana Lubomirskiego. Pan Dyrektor Stasiewicz odczytał sprawozdanie z którego wynika, że w r. 1935 pomimo ciężkich warunków zostały wykonane inwestycje, jako przeniesienie stacji Warszawa — Grójecka i Warszawa — Wilanowska; wprowadzenie wagonów motorowych i t. p. Walne Zgromadzenie zatwierdziło wnioski Zarządu częściowej sprzedaży nieruchomości, celem poczynienia nowych inwestycji. Po udzieleniu Zarządowi absolutorjum i wybraniu do Rady Nadzorczej p. Anatola Lothe'go Walne Zebranie zakończono.

(dalszy ciąg na str. 4)

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SP. AKC.**ZAKŁADY ELEKTROMECHANICZNE****Rohn-Zieliński S. A. Licencja Brown Boveri**

Dnia 22 b. m. odbyło się doroczne walne zgromadzenie akcjonariuszów Spółki Akcyjnej „Zakłady Elektromechaniczne Rohn, Zieliński, Sp. Akc., licencja Brown Boveri”. Obradom przewodniczył wiceprezes zarządu p. Władysław Demby, który też udzielał wyjaśnień do złożonego walnemu zgromadzeniu sprawozdania. Na wstępie zgromadzeni uczcili przez powstanie pamięć ś. p. Zygmunta Okoniewskiego, nieodżałowanego prezesa zarządu i naczelnego dyrektora Spółki, który zmarł niespodziewanie w dniu 23 marca b. r. W zmarłym przedsiębiorstwo straciło nieocenionego kierownika, który położył olbrzymie zasługi dla zorganizowania w nowej formie Spółki i dla jej dalszego rozwoju. Następnie uczczono pamięć zmarłego w dniu 20 listopada 1935 r. ś. p. dyr. Jana Ostrowskiego, długoletniego członka Komisji Rewizyjnej Spółki.

Złożone walnemu zgromadzeniu sprawozdanie podkreśla, że rok ubiegły charakteryzował się dalszym wydatnym wzrostem produkcji fabryk Spółki w Żychlinie i w Cieszynie. W dziale maszyn wirujących należy zanotować wykończenie i uruchomienie wielomotorowego napędu maszyny papierniczej dla nowej papierni firmy Steinhagen i Saenger we Włocławku oraz dostawę zespołów napędowych dla papierni w Kluczach i Mirkowie. Dzięki powyższym dostawom zakłady Rohn-Zieliński zajęły przodujące stanowisko wśród dostawców urządzeń elektrycznych dla polskiego przemysłu papierniczego. Niemniejszym sukcesem mogą się poszczycić zakłady w dziale dostaw dla naszego przemysłu włókienniczego. Z ważniejszych dostaw dla przemysłu metalurgicznego należy wymienić 6 wielkich silników wysokiego napięcia, dostarczonych dla firmy Zieleniewski, Fitzner-Gamper w Krakowie oraz przeszło 30 silników, stanowiących wyposażenie elektryczne dźwigów portowych w Gdyni. Niezależnie od tego zakłady Rohn-Zieliński opracowały w fabryce w Cieszynie przy pomocy technicznej zakładów Brown Boveri w Badenie zupełnie nowoczesną serię małych silników elektrycznych, która obecnie już jest wprowadzona na rynek z przeznaczeniem głównie dla drobnego przemysłu i rzemiosła.

W dziale trakcji elektrycznej fabryka w Żychlinie, korzystając z pomocy biur konstrukcyjnych zakładów badeńskich, przestudjowała dalsze ulepszenie konstrukcji znormalizowanego silnika tramwajowego i po wypróbowaniu przez Tramwaje Warszawskie próbnego silnika, produkcji fabryki żychlińskiej, Zakłady Rohn-Zieliński otrzymały od Dyrekcji Tramwajów nowe zamówienie na 29 silników typu STW 42a. Poza tem fabryka w Żychlinie wykonała trzy komplety wyposażenia elektrycznych dla lokomotyw kopalnianych, które dotychczas były sprowadzane do Polski z zagranicy w ilości około 50 sztuk rocznie.

W dziale transformatorów zostały wykonane 2 transformatory regulacyjne po 2500 kVa. Pozatem został wykonany i uruchomiony największy dotąd w Polsce transformator 6000 kVA, 45 kV. W ubiegłym też roku fabryka w Żychlinie podjęła się wykonania 4 wielkich transformatorów dla linii przesyłowej Mościce—Starachowice o napięciu 165 kV. Transformatory te będą posiadać moc jednostkową 11.000 i 12.000 kVA i wagę jednostki 40 ton.

W związku z temi zamówieniami, fabryka w Żychlinie musiała wydatnie zwiększyć swoje wyposażenie techniczne, a m. in. przeprowadzić uzupełnienie fabrycznej stacji prób przez wybudowanie laboratorium wysokiego napięcia do pół miliona woltów. Transformator, zasilający laboratorium o mocy do 600 kVA przy 500.000 V będzie największym z posiadanych przez przemysł polski.

Również i w dziale pompowym Zakładów dale się zanotować w r. ub. poważny krok naprzód. Ogólny stan zatrudnienia w Zakładach Rohn-Zieliński wydatnie się powiększył w r. ub. Ilość zatrudnionych pracowników fizycznych wzrosła o 70 proc., a pracowników umysłowych o 40 proc. Celem usprawnienia obsługi klienteli został otwarty w dniu 1 lipca r. ub. oddział w Łodzi, a w najbliższym czasie będzie uruchomiony oddział w Katowicach.

Pomimo znacznego zwiększenia zatrudnienia i obrotów, dochód brutto ze sprzedaży fabrykatów Zakładów powiększył się tylko nieznacznie w stosunku do roku poprzedniego, co znajduje wytłumaczenie w obniżce cen sprzedażnych, przeprowadzonej w roku 1935. Po dokonaniu odpisów amortyzacyjnych w kwocie 188.973,34 zł. został osiągnięty w r. 1935 czysty zysk w kwocie 4.783,03 zł., którą walne zgromadzenie postanowiło przenieść na kapitał zapasowy.

Na wniosek Komisji Rewizyjnej walne zgromadzenie zatwierdziło bilans oraz rachunek zysków i strat za rok 1935 i udzieliło zarządowi absolutorjum z jego czynności za rok sprawozdawczy.

Następnie walne zgromadzenie uchwaliło zmianę statutu Spółki, która to zmiana polega na innym, niż dotychczas układzie władz Spółki. W miejsce zarządu i Komisji Rewizyjnej władze Spółki stanowią Rada Nadzorcza, składająca się z pięciu członków oraz Zarząd, składający się z trzech osób. Do Rady Nadzorczej zostali wybrani pp. Władysław Demby, Witold Iłakowicz, Bolesław Jerzy Świdziński, Leo Bodmer i Ernest Speiser.

Dnia 26 b. m. odbyło się pierwsze zebranie nowowybranej Rady Nadzorczej Spółki, na którym Rada ukonstytuowała się w sposób następujący: prezes—p. Władysław Demby, wiceprezesi pp.: Witold Iłakowicz i Bolesław Jerzy Świdziński, członkowie pp.: Leo Bodmer i Ernest Speiser. Jednocześnie Rada powołała Zarząd Spółki w osobach pp.: dyr. Karola Tomanka, inż. Zygmunta Gogolewskiego, inż. Stanisława Skibniewskiego.

Dodać należy, że sytuacja na przyszłość kształtuje się, jak dotąd, pomyślnie dla Zakładów Rohn-Zieliński. Obrót w ciągu pierwszych czterech miesięcy b. r. (sprzedaż na rachunek własny) wyniósł około 1,5 miliona złotych, gdy w analogicznym okresie r. ub. osiągnął niespełna 1 milion złotych. Jeżeli się uwzględni, że potrzeby elektryfikacyjne naszego kraju są olbrzymie, to należy dojść do wniosku, że przed Zakładami Rohn-Zieliński, które w ostatnich latach zajęły przodujące stanowisko w naszym przemyśle elektrotechnicznym, znajduje się wdzięczne pole do pracy.

Mikaszewickie Zakłady Wyrobów Drzewnych „OLZA“**Spółka Akcyjna w Warszawie.**

29 kwietnia r. b. odbyło się w lokalu Zarządu w Warszawie zwyczajne walne doroczne zgromadzenie akcjonariuszów Spółki. Bilans Spółki zamyka się po stronie czynnej i biernej ogólną sumą zł. 13.583.829,44. Rachunek zysków i strat zamyka się zyskiem w sumie zł. 18.913,08, który uchwalono przenieść na rok następny. Na wniosek Komisji Rewizyjnej walne zgromadzenie zatwierdziło sprawozdanie, bilans, rachunek zysków i strat, udzielając władzom Spółki absolutorjum z dokonanych czynności w roku sprawozdawczym. Obecnie Zarząd stanowią pp.:

Charles Delbeke, Samuel Gomberg, Antoni Wieniawski,

zać Radę Nadzorczą pp.:

Eryk Budzyński, Hector Carlier, Victor Delvaux, Karol Epstein, Fernand Hautain i Zygmunt Rymowicz.

Przemysł Drzewny „AGAHELL“**Spółka Akcyjna.**

29 kwietnia r. b. w siedzibie Zarządu w Warszawie odbyło się zwyczajne walne doroczne zgromadzenie akcjonariuszów Spółki. Bilans Spółki zamyka się po stronie aktywów i pasywów ogólną sumą zł. 10.357.984,56. Rachunek zysków i strat zamyka się zyskiem w wysokości zł. 13.710,36, który uchwalono przenieść na rok następny. Na wniosek Komisji Rewizyjnej, walne zgromadzenie zatwierdziło sprawozdanie, bilans, rachunek zysków i strat i udzieliło władzom Spółki pokwitowania z dokonanych czynności w roku sprawozdawczym. Obecnie Zarząd stanowią pp.:

Charles Delbeke, Samuel Gomberg, Antoni Wieniawski,

zaś Radę Nadzorczą pp.:

Victor Delvaux, Karol Epstein Fernand Hautain, Aleksander Półkoźic-Wolski, Kazimierz Wilczyński i Zygmunt Rymowicz.

Związek Hut Szklanych w Polsce

Wyszło z druku czternaste z kolei sprawozdanie Związku Hut Szklanych w Polsce za 1935 r.

Za wstępem, w którym omówiono sytuację gospodarczą Polski w 1935 r., podana jest charakterystyka sytuacji przemysłu szklanego w Polsce w 1935.

W roku sprawozdawczym ogólna ilość wyprodukowanego szkła wagowo pozostała na tym samym poziomie, co i w roku poprzednim, natomiast skutek dalszej obniżki cen, wartość spadła o zł. 4.618.000 t. j. około 13%.

Produkcja szkła tafłowego w 1935 wyniosła 26.093 tonny na sumę zł. 9.008.000, butelkowego 35.800 t. na sumę zł. 15.034.000 oraz stoł. galant. 8.960 t. na sumę zł. 7.753.000.

Zbyt wyrobów szklanych wyniósł w 1935 r.: szkło tafłowe — 22.869 t. na sumę zł. 7.958.000, butelkowego — 34.692 t. na sumę zł. 14.643 oraz stoł. galant. — 9.468 na sumę zł. 8.178.000.

Produkcję wyrobów szklanych w tonnach oraz przeciętną cenę za 1 kg. szkła w groszach jak również import i eksport ilustrują oddzielne wykresy oraz tablice, podzielone na skale.

Produkcja obejmuje następujące gatunki szkła: tafłowe, stołowe, galanteryjne i oświetleniowe, apteczno, perfumeryjne, butelki monopolowe, piwne oraz balony i gąsiory i wreszcie baloniki do żarówek.

Stan zatrudnienia w hutnictwie szklanym wyniósł w 1935 r. 11.605 robotników t. j. o 702 więcej niż 1934 r., co stanowi 6,4%. Zwiększenie się zatrudnienia w 1935 r. tłumaczy się chwilowym uruchomieniem większej ilości hut, od dłuższego czasu nieczynnych.

Z powyższej ilości zatrudnionych w hutach robotników przypada na Związek Hut Szklanych 9.685 (75%), na zrzeszenie Hut Robotniczych — 1.374 (12%) oraz na niezrzeszonych — 1.546 (13%).

Następnie podane są zestawienia wywozu oraz przywozu szkła z poszczególnych krajów.

Z zestawienia pierwszego wynika, że najwięcej wywieziono do Palestyny (162,9 t.), Anglii (133,9 t.) i Austrii (94,2 t.). Co się tyczy przywozu, to najwięcej przywieziono z Czechosłowacji (939 t.), Belgii (441 t.) oraz Niemiec (214 t.).

Ramy niniejszej notatki nie pozwalają na szersze omówienie wszelkich danych, zestawień i t. p. zawartych w sprawozdaniu, zaznaczyć jednak należy, iż autorowi sprawozdania opracowali je starannie i z bardzo szczegółową drobiazgowością, przez co zyskało bardzo na przejrzystości, co pozwala zainteresowanym dokładnie się orjentować w działalności hut szklanych, zwłaszcza zrzeszonych w Związku Hut Szklanych.

Związek w sobie grupuje 37 hut i zakładów przemysłowych, czynnych na terenie Rzeczypospolitej. Władze Związku stanowią: Witold Smyjewski (prezes Rady), Reinhold Chrystman (wiceprezes), Zygmunt Sowiński

(wiceprezes) oraz członkowie: Józef Birnbaum, Kazimierz Ansgary Kamiński, Herman Lewy = Losota, Zygmunt Reneglewski, Władysław Skrzypiński i Bronisław Stolle.

Dyrektorem jest Antoni Tarwid, zajmujący również stano-

wisko członka zarządu i dyrektora Centrali Handlowej Członków Zrzeszenia Przemysłu Szkłanego w Polsce Spół. z. o. o. w Warszawie.

Do Komisji Rewizyjnej należą Maksymilian Brandt i Wiktor Wilkoszewski.

Wzmocniona dynamika oszczędzania

Ruch wkładów oszczędnościowych w P. K. O. wykazuje w bieżącym roku duże ożywienie. Dotyczy to zarówno wkładów premjowanych, które zwiększyły się o 1.600 tys. zł. w I kwartale r. b. w porównaniu z 460 tys. zł. w odpowiednim okresie roku ubiegłego, jak i ogólnego obrotu oszczędnościowego, który w I kwartale b. r. wyniósł 400,9 milj. zł. podczas gdy w analogicznym okresie roku ubiegłego wynosił 375,2 milj. zł.

Charakterystycznym jest nie-

ustający napływ nowych właścicieli książeczek oszczędnościowych, który w roku bieżącym osiągnął rekordowe cyfry, a mianowicie: w styczniu 53.700, w lutym 48.277, w marcu 53.275, a w kwietniu 49.708, tak że ogólna ilość książeczek oszczędnościowych osiągnęła na dzień 1-go maja b. r. liczbę 2.055.735.

Cyfry te najlepiej świadczą o zdrowym dążeniu szerokich warstw społeczeństwa do kapitalizacji, a zarazem o zaufaniu, jakim się cieszy skarbnica Narod.

Ciekawy pomysł

W „Kurjerze Porannym“ ukazał się wielce interesujący artykuł p. t. „wzmocnienie obiegu pieniężnego — bez inflacji“. Autor dr. Gustaw Groeger, b. sędzia Sądu Apelacyjnego, podaje we wspomnianym artykule pomysłowy projekt wydobywania ze skrytek stęzauzryzowanych monet złotych. W ten sposób zostałaby rozwiązana sprawa wzmocnienia u nas obiegu pieniężnego, zasilenia go świeżymi kapitałami i ożywienia produkcji i wymiany.

Projekt jest równie dowcipny, jak prosty. Chodzi o to, aby Bank Polski przyjmował do

lombardu bezprocentowego złoto w monetach oraz w wyrobach przemysłowych i zaliczał na nie pożyczki w wysokości pełnej, 100-procentowej wartości. Bank miałby pełne pokrycie emitowanych banknotów, posiadacze złota zaś mogliby zużyć jego równowartość do przedsięwzięcia i lokat, nie rozstając się w zasadzie ze złotem.

Oczywiście, warunkiem nieodzownym jest tu, zaufanie oświeconych posiadaczy złota, o przedsięwzięcie niewzruszone, że na każde żądanie bezwzględnie złoto im zostanie wydane, gdy dług zostanie spłacony.

Nagroda im. Adolfa Peretza

Przed wojną redaktor Gazety Losowań, Adolf Peretz z okazji 25-lecia wydawnictwa tego przeznaczył pewien fundusz dla publicysty polskiego, z pierwszeństwem „dla specjalizującego się w sprawie gospodarczej“.

Zarząd Towarzystwa Literatów i Dziennikarzy Polskich, stanowiący jury nagrody im. Adolfa Peretza, przyznał w tym roku na posiedzeniu w dniu 13 b. m. nagrodę tę p. Stefanowi Woyzbunowi, prof. Szkoły nauk politycznych, za całokształt

jego działalności na polu publicystycznym, pedagogicznym i społecznym i jako byłemu redaktorowi „Tygodnika Kolejowego i Ekonomicznego“ (1892 r.) oraz „Ekonomisty“ (1899 r.).

Z prac ostatnich prof. Stefan Woyzbuna zasługuje na szczególną uwagę „Gielda“, w której autor starał się wyczerpać temat o giełdach krajowych i zagranicznych.

Książka ta była nader przychylnie przyjęta przez sfery bankowe i giełdowe.

LOSOWANIA

Bony Funduszu Inwestycyjnego po zł. 25 wart. nom.

W dniu 28 maja 1936 roku wylosowane zostały do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego, oznaczone Nr. Nr.: 3970, 5155, 9021, 23312, 29615, 31915 36209.

We wszystkich 10-ciu serjach, wypuszczonych na pod-

stawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 694).

Wylosowane bony wykupywane są przez Kasy Urzędów Skarbowych po zł. 100 za bon 25 złotowy.

Książeczki oszczędnościowe P. K. O. można przewozić przez terytorjum W. M. Gdańska

Ministerstwo Skarbu wydało decyzję, aby posiadaczom książeczek oszczędnościowych P. K. O., nie były stawiane żadne przeszkody w ich przewożeniu przy przejeździe przez terytorjum W. M. Gdańska, nie tylko w wagonach tranzyt., ale i otwartych.

Jeżeli podróżni zamierzają zatrzymać się w Gdańsku, to przed wyjazdem mają możliwość wysłania swej książeczki pocztą do Gdyni lub jakiegokolwiek innego Urzędu Poczтового nad polskim morzem.

Zastrzeżone papiery

Zastrzeżenia Urzędu Śledczego

Urząd Śledczy ostrzega przed nabyciem lub realizacją:

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej I-em. Ser. 4142 Nr. Nr. 16—17, Ser. 4377 Nr. Nr. 36—41, Ser. 16659 Nr. Nr. 8—9.

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej II-em. Ser. 4142 Nr. 17, Ser. 4377 Nr. 35—41.

6% Poż. Narodowej Po zł. 500 — Nr. 3200979 — 80.

Jednocześnie Urząd Śledczy odwołuje zastrzeżenia, dotyczące:

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej (świad. tymcz.) I-em. Ser. 14783 Nr. 40.

4% Prem. Poż. Dolarowej Nr. Nr. 57082, 335672—74, 360977, 660395 — 96, 676301, 676311.

4% Prem. Poż. Inwestycyjnej Ser. 3734 Nr. 47 — 50.

Akcji Banku Polskiego Nr. 371723.

4½% L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie

Po zł. 220 — Nr. 129566, 197111, 409096,

Na zł. 88 — Nr. 163652.

5% L. Z. Tow. Kred. m. Kielc:

Po zł. 250 — Nr. 259, 269 — 70. 514,

Po zł. 100 — Nr. 212—15, 291 — 94, 311, 321 — 22, 324, 447 — 50.

Urząd Śledczy prostuje zastrzeżenie, dotyczące:

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej em. II, Ser. 13559, Nr. 11 i 12, gdzie winno być em. I Ser. 13559, Nr. 11—12.

Urząd Śledczy K. 2—238/36, K. 2—223/36, z dn. 25, 28 V 1936 r.

Zastrzeżenia sądowe

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie wzbronil wypłat oraz dokonywania transakcyj.

5% Poż. Konwers. z 1924 roku.

Na zł. 2000 Nr. 4316606.

5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy.

Po zł. 1500 Nr. 20640—48.

Po zł. 500 — 51082¹⁾ — 83.

Po zł. 200 — Nr. 87843—48.

Po zł. 100 — Nr. 115309 — 12.

Na zł. 50 — Nr. 144852.

Sprostowanie

W Nr. 21 Gazety Giełdowej i Losowań w dziale zastrzeżeń sądowych podano:

5% (dawn. 8%) L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy:

Na zł. 5000 — Nr. 107886 który winien być Nr. 107866.

(Monit. Pol. Nr. 118 i 120 z dn. 20 i 23.V 1936).

¹⁾ W Monitorze Polskim Nr. 118 z dn. 20.V. 36 podano Nr. 21082.

Ostrzeżenie

W kantorze wymiany J. Dzierżanowskiego, Warszawa Nowy Świat 64 została popełniona kradzież z włamaniem.

Między innymi zostały skradzione następujące papiery wartościowe:

3% Prem. Poż. Inwestycyjna I. em.

Ser. 2558 Nr. 5, Ser. 3912 Nr. Nr. 4 — 5, Ser. 5777 Nr. Nr. 27 — 35, Ser. 11960 Nr. 12, Ser. 15540 Nr. Nr. 6, 9 — 10, 16, 32, 46, 48 — 50, Ser. 15562 Nr. Nr. 49, Ser. 15571 Nr. 48, Ser. 15581 Nr. Nr. 7, 13, 14, 39 44—45, Ser. 17380 Nr. 22.

3% Prem. Poż. Inwestycyjna II em.

Ser. 2808 Nr. 15, Ser. 3912 Nr. Nr. 4 — 5, Ser. 5775 Nr. Nr. 47 — 49, Ser. 7720 Nr. 30, Ser. 7923 Nr. 13, Ser. 8147 Nr. 13 Ser. 14589 Nr. 14, Ser. 14827 Nr. 50, Ser. 14863 Nr. 42, Ser. 14997 Nr. Nr. 8 — 9, 14 — 15, 45, 48 — 50, Ser. 14998 Nr. Nr. 23 — 26, 34, 44.

3% Prem. Poż. Budowlana

Nr. Nr. 16549 — 50, 22361, 45048, 52542 — 43, 109013, 109033, 122210, 130692 — 94, 145300, 149307, 156666, 161190, 170860, 170864, 183988, 219458, 260546, 320289 — 92, 385877, 399410, 440542, 479313, 530600, 536262, 537400, 537458, 670355, 692462, 810313, 857716, 883835, 893540, 917711, 932860, 946362.

4% Prem. Poż. Dolarowa.

Nr. Nr. 24490, 41701, 43759, 48399, 63658, 103744, 109308 — 10, 130543, 337781, 382153, 542919 — 20, 650286 — 91, 721927, 789092 — 94, 834020 931086, 987543, 987565, 1008921, 1012117, 1021290, 1028131, 1044516, 1057379, 1060201.

1062584, 1064679, 1070981—86, 1072463, 1125945, 1133698, 1133901, 1136370, 1139329, 1172191, 1226492, 1232396, 1285409, 1286780, 1317107, 1410240, 1495605—08, 1495618, 1495620, 1495629 — 32.

4% Prem. Poż. Inwestycyjna.

Ser. 1303 Nr. 45, Ser. 5599 Nr. Nr. 5, 20, 27 — 28, 39 — 40, Ser. 5634 Nr. Nr. 7, 25, 41, Ser. 7280 Nr. 3, Ser. 7464 Nr. 46, Ser. 7465 Nr. 26, Ser. 7494 Nr. 47, Ser. 8040 Nr. 47, Ser. 9345 Nr. 34.

5% Państw. Poż. Konwersyjna

Na zł. 50 Nr. 3414802.
Po zł. 10 — Nr. Nr. 641607—08, 1311927 — 28, 1776031 — 36, 2165327 — 54, 2848267 — 69.
w ułam. zł. 2 — Nr. 382587.

6% Poż. Narodowa.

Na zł. 200 — Na nazwisko Stefanowicza.
Na zł. 50 — na nazwisko ks. Gmerek.

4% L. Z. Ziemskie

Na zł. 220 — Nr. 150521.
Na zł. 88 — Nr. 201370.

4½% L. Z. Ziemskie

Na zł. 88 — Nr. 452995.

5% L. Z. Tow. Kredyt. m. Kielc

Wart. nom. zł. 141 — Nr. 196.

5% L. Z. Tow. Kred. Piotrkowa

Po zł. 250 — Nr. 3521, 6347.
Na zł. 100 — Nr. 9936.

5% L. Z. Tow. Kred. m. Radomia

Na zł. 135 — Nr. 31192.

Akcje Starachowieckie

Po zł. 100 — Nr. Nr. 57901—20, 64791 — 800, 69401 — 10.

Stan obiegu pożyczek państwowych na 1 kwietnia 1936 r.

Pożyczki wewnętrzne.

5%	Poż. Konwersyjna z 1924 r.	zł. 162.423.126.—
10%	Poż. Kolejowa z 1924 r. frank. zł.	420.840.—
5%	Poż. Konwers. Kolejowa z 1926 r.	21.564.036.75
4%	Poż. Kon. Kolej. z 1933 r. marki niem.	7.881.000.—
7%	Poż. Kolejowa z 1933 zł. w zł.	8.040.500.—
5%	Renta Ziemska Serji I zł. w zł.	27.648.000.—
3%	Renta Ziemska Serja I zł. w zł.	27.562.100.—
4%	Prem. Poż. Inwestyc. z 1928 r. zł. w zł.	14.934.100.—
3%	Prem. Poż. Inwestyc. Em. I. zł. w zł.	115.000.000.—
3%	Prem. Poż. Inwestyc. Em. II. zł. w zł.	115.000.000.—
6%	Poż. Inwestycyjna zł. w zł.	50.000.000.—
3%	Prem. Poż. Budowlana Serji I zł. w zł.	50.000.000.—
5½%	Poż. Budowlana Serji II zł. w zł.	49.309.800.—
4%	Prem. Poż. Dolarowa z 1931 Serji III dol.	7.003.050.—
5%	Państw. Renta Wieczysta Serji I zł.	30.000.000.—

Bony Funduszu Inwestycyjnego zł. 5.345.400.—
Pożyczki zewnętrzne

6%	Poż. Dolarowa z 1920 r. dol.	19.574.500.—
8%	Poż. Dolarowa z 1925 r. (Dillon) dol.	19.600.000.—
7%	Poż. Stabilizacyjna z 1927 r. dol.	40.920.000.—
7%	Poż. Stabilizacyjna z 1927 r. funty szterl.	1.320.000.—
7%	Poż. w lirach włoskich, liry włosk.	246.000.000.—
6½%	Poż. Dolarowa z 1930 r., dol.	30.943.175.36

Kursy orientacyjne z dnia 29 maja 1936 r., notowane na Giełdzie Pięniężnej w Warszawie

(Kurs pierwszy oznacza „sprzedaż“, drugi „kupno“.)

Dewizy:

Berlin	213.98	—	212.92
Bruksela	90.13	—	89.77
Gdańsk	100.20	—	99.80
Helsingfors	11.74	—	11.68
Madryt	72.70	—	72.40
Medjolan	42.10	—	41.80
Montreal	5.30½	—	5.28
Oslo	133.83	—	133.17
Wiedeń	100.—	—	99.60

Banknoty:

Belgi Belgijskie	90.13	—	89.70
Dolary St. Zjedn.	5.32	—	5.29
Dolary kanadyjskie	5.30	—	5.26
Floreny holenderskie	359.87	—	358.15
Franki francuskie	35.08	—	34.92
Franki szwajcarskie	172.19	—	171.35
Funty angielskie	26.65	—	26.49
Guldeny gdańskie	100.20	—	99.80
Korony czechosł.	19.70	—	19.30
Korony duńskie	118.89	—	118.00
Korony norweskie	133.83	—	132.85
Korony szwedzkie	137.33	—	136.35
Liry włoskie	35.00	—	33.00
Marki fińskie	11.74	—	11.50
Marki niemieckie	138.00	—	135.00
Pesety hiszpańskie	63.50	—	62.50
Szylingi austriackie	99.00	—	98.00

Pożyczki państwowe:

5% konw. poż. kolejowa 51.00 — 50.00

Listy zast. towarzystw kredytowych:

7%	Przem. Pol.	81.00	—	79.00
4%	ziemskie w Warszawie	39.50	—	38.50
6%	ziemskie w Warszawie z 1929	63.00	—	62.50
8%	ziemskie w Warszawie gwarantowane	91.00	—	90.00
4%	Pozn. Ziem. Kredyt.	39.00	—	38.00
4½%	Pozn. Ziem. Kred. ser. „K	46.00	—	45.50
4½%	m. Warszawy	54.00	—	53.50
5%	m. Warszawy	55.75	—	55.25
5%	m. Częstochowy	47.00	—	45.00
5%	m. Częstochowy 1933	44.00	—	43.00
5%	m. Kalisza	45.00	—	43.00
5%	m. Kalisza 1933	43.00	—	42.00
5%	m. Kielc 1933	43.00	—	42.00
5%	m. Lublina	45.00	—	43.00
5%	m. Lublina 1933	40.50	—	39.50
4½%	m. Łodzi	48.00	—	47.50
5%	m. Łodzi	52.50	—	52.00
5%	m. Piotrkowa	47.00	—	45.50
5%	m. Płocka	52.00	—	50.00
5%	m. Radomia	45.00	—	43.00
5%	m. Radomia 1933	38.50	—	37.50
5%	m. Siedlec	32.00	—	31.00

Obligacje komunalne

I 4½%	poż. konwers. m. Warszawy	84.00	—	80.00
II 4½%	poż. konwers. m. Warszawy	63.00	—	61.00
III 4½%	poż. konwers. m. Warszawy	63.00	—	61.00
V 4½%	poż. konwers. m. Warszawy	43.00	—	41.00
VII 5½%	poż. konwers. m. Warszawy	48.00	—	47.00
5%	oblig. konw. Pol. Bzku Komun. II em.	71.50	—	71.00
5%	oblig. konw. Pol. Bzku Komun. III em.	82.00	—	81.00
5%	oblig. konw. Pol. Bzku Komun. IV em.	82.00	—	81.00

Z ruchu wydawniczego

Wyszedł z druku Nr. 10 z dnia 25 b. m. dwutygodnika łódzkiego „Polityka Gospodarcza“ i zawiera treść następującą: Nowy Rząd i stary wróg — Dewizy Min. Kwiatkowskiego — Stanisław Wyrobisz — Reklamacja stopy procentowej — Bilans handlowy a waluta. Przerosty etatyzmu: „Nożyce“ p. Wicepremiera — Rekord nierentowości — Wynik finansowy lasów — Przedsiębiorstwa państwowe między sobą — Błędy bilansowanie — Państwowe Spółki handlowe — Obrabiarki — Aparaty telefoniczne. Varia — Prasa zagraniczna o Polsce.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.
WP. Z. K. Kołomyja. Do tychczas nic nie wygrał.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 93 m. 2, tel. 6-88-19. Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od godz. 17 do 18. Administracja czynna z wyjątkiem świąt i niedziel do godz. 11 i od 16 do 18. Konto P. K. O. Nr. 27111. Warunki prenumeraty w Warszawie i na prowincji: Rocznie zł. 20 — Półrocznie zł. 10 — Kwartalnie zł. 5 — Miesięcznie zł. 1,80. Zagranicą rocznie zł. 24. Numer pojedynczy 50 groszy. Cena ogłoszeń: strona zł. 800.—; ½ strony zł. 450.—; ¼ strony zł. 250.—; 1/8 strony zł. 150.—; 1/16 strony zł. 100.— — Drobnie ogłoszenia: po zł. 1 za wiersz milim. lub jego miejsce.